

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Stručně o vodě v České republice

Ministerstvo zemědělství

Těšnov 65/17, 110 00 Praha 1, www.eagri.cz

Kontakty na sekci vodního hospodářství

Sekce vodního hospodářství: +420 221 812 790

Odbor státní správy ve vodním hospodářství a správy povodí: +420 221 812 486

- Oddělení státní správy ve vodním hospodářství: +420 221 812 319
- Oddělení správy povodí: +420 221 812 689

Odbor vodohospodářské politiky a protipovodňových opatření: +420 221 812 329

- Oddělení vodohospodářské politiky: +420 221 812 831
- Oddělení protipovodňových opatření: +420 221 812 432

Odbor vodovodů a kanalizací: +420 221 812 183

- Oddělení rozvoje vodovodů a kanalizací: +420 221 812 314
- Oddělení metodického řízení provozu: +420 221 813 036

Odbor vody v krajině a odstraňování povodňových škod: +420 221 812 086

- Oddělení odstraňování povodňových škod a ostatních opatření ve VH: +420 221 812 437
- Oddělení vody v krajině a rozpočtu: +420 221 813 048

Odbor hlavního regulátora a vrchního dohledu sektoru VaK: +420 221 812 769

- Oddělení analytické a benchmarkingu: +420 221 813 039
- Oddělení stížností, kontroly a regulace: +420 221 813 010

Publikace, které vydává
Ministerstvo zemědělství, najdete na
www.eagri.cz → sekce „VODA“
→ záložka „Osvěta a publikace“
→ Publikace a dokumenty

Vážení čtenáři,

Ministerstvo zemědělství představuje stručnou publikaci o vodním hospodářství v České republice. Najdete zde základní hydrologické údaje, informace o správě vodních toků, zajímavosti o hydrologických extrémech a opatřeních na ochranu před nimi, fakta o vodovodech a kanalizacích, přehled o mezinárodní spolupráci v oblasti vod a mnoho dalších témat souvisejících s vodním hospodářstvím.

Cílem tohoto stručného přehledu je základní orientace ve vodním hospodářství České republiky, nikoli jeho podrobný rozbor. Rozsáhlé informace lze nalézt na webových stránkách Ministerstva zemědělství (www.eagri.cz) nebo na

stránkách Informačního systému VODA (www.voda.gov.cz), případně v osobním kontaktu s odbornými útvary sekce vodního hospodářství.

Věřím, že prostřednictvím této brožury podpoříme váš zájem o vodu a obohatíme vaše znalosti. Přestože si to možná stále dostatečně neuvědomujeme, voda je nenahraditelná a velmi důležitá pro život lidí i pro existenci naší planety. Voda je základ života.

Miroslav Toman
ministr zemědělství

Základní hydrologické údaje České republiky

Česká republika se rozkládá na ploše 78 871 km² a žije v ní 10,7 miliónu obyvatel. Leží ve střední Evropě, v mírném klimatickém pásmu na severní polokouli. Nadmořská výška většiny území (67 %) se pohybuje do 500 m n. m., průměrná roční teplota kolísá v rozmezí 5,5–9,0 °C a dlouhodobý srážkový úhrn činí 686 mm.

Česká republika leží na rozvodnici tří moří – Severního, Baltského a Černého. Vodní toky odvádějí vodu do sousedních zemí, vodní zdroje České republiky tak zcela závisí na atmosférických srážkách.

Základní charakteristiky vodního hospodářství České republiky

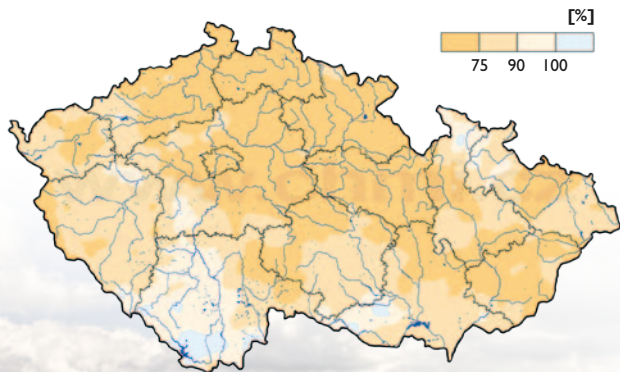
Vodní toky	km 99,2 tis.
Významné vodní toky	km 16,4 tis.
Drobné vodní toky	km 82,8 tis.
Významné vodní nádrže	ks 165
Malé vodní nádrže (rybníky apod.)	ks cca 25 000
Jezy	ks cca 6 600

Pramen: Ministerstvo zemědělství

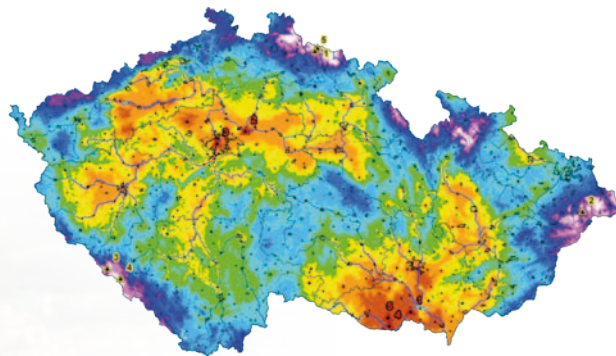
Vodní cesty – labsko-vltavská vodní cesta	km 315
Vodní cesty – rekreační	km přes 200
Vodovody	km 78,8 tis.
Kanalizace	km 48,8 tis.
Čistírny odpadních vod	ks 2 677

Úhrn srážek na území České republiky v roce 2018 v % normálu 1981–2010

Pramen: Český hydrometeorologický ústav

Úhrn srážek na území České republiky v období 07/2009–06/2019 v mm

Stanice s nejvyššími úhrny

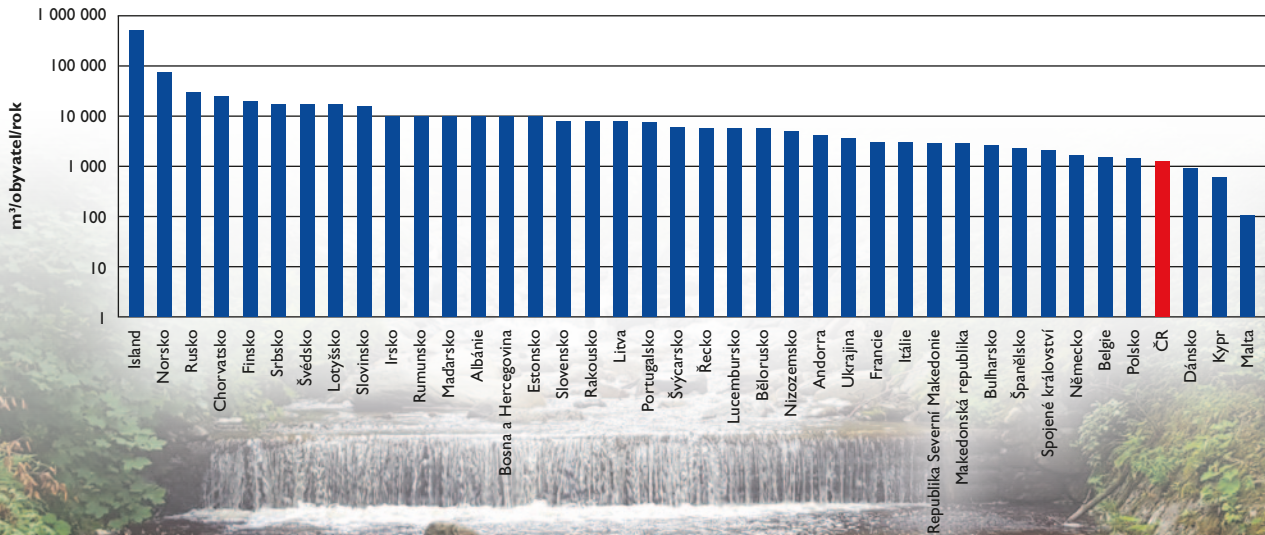
1. Labská bouda	15 484,0 mm
2. Lysá hora	14 475,9 mm
3. Špičák	13 408,1 mm
4. Prášíly	12 757,8 mm
5. Dvoračky	12 499,9 mm

Stanice s nejnižšími úhrny

1. Brod nad Dyjí	4 476,5 mm
2. Káraný	4 493,1 mm
3. Praha Klementinum	4 506,7 mm
4. Dyjákovice	4 581,1 mm
5. Božice	4 626,2 mm

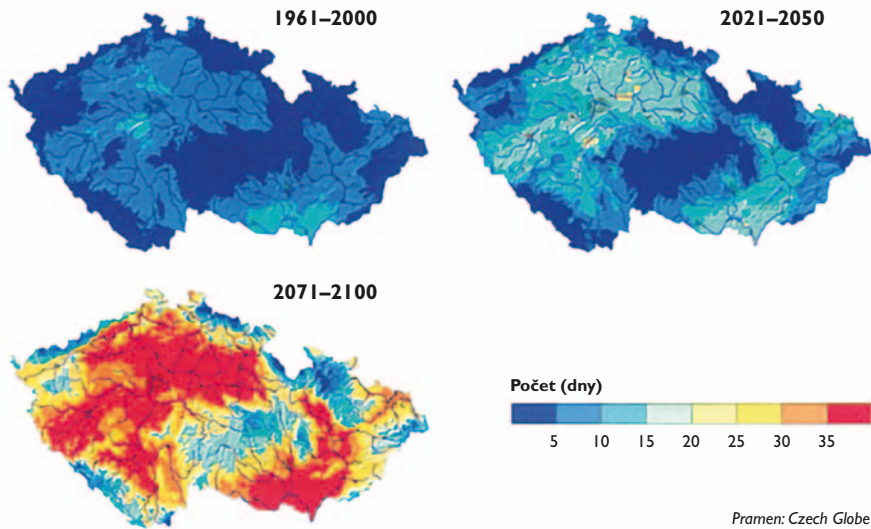
Pramen: Český hydrometeorologický ústav

Disponibilní zásoby vody v jednotlivých členských státech EU vztahované na jednoho obyvatele

Pramen: Food and Agriculture Organization of the United Nations, AQUASTAT

Klimatické změny

Pramen: Czech Globe

V posledních letech vývoj klimatu předbíhá očekávání, zejména v teplotách vzduchu. Nárůst průměrné teploty vzduchu na našem území o 1–1,5 °C očekávaný po roce 2040 je dosažen již nyní, počet dnů s tropickou teplotou (nad 30 °C), který byl v roce 2016 předpokládán v úrovni 30 dnů až po roce 2070 (viz připojený obrázek s očekávaným vývojem), byl v posledních 2 letech již překonán (2018 – 47 dnů, 2019 – 35 dnů). Může to znamenat, že změna klimatu nastupuje rychleji anebo existující scénáře průběh změny klimatu podcenily. V obou případech to ovšem znamená nárůst výparu a evapotranspirace, čímž dojde ke snížení stávajícího množství vody v půdě. Tato skutečnost nepříznivě ovlivní zdroje povrchové vody větším výparem.

Hydrologické extrémy

Obnovitelné vodní zdroje v letech hydrologických výkyvů

Položka	Roční hodnoty [mil. m ³]					
	2002 (povodně)	2003 (sucho)	2009 (povodně)	2010 (povodně)	2015 (sucho)	2018 (sucho)
Srážky	71 298	40 695	58 676	68 692	41 957	41 170
Evapotranspirace	48 533	29 319	44 090	46 824	32 165	33 305
Roční přítok ¹⁾	1 341	524	714	781	398	320
Roční odtok ²⁾	24 106	11 900	15 300	22 649	10 190	8 185
Zdroje povrchových vod ³⁾	6 506	3 758	5 112	8 788	3 591	3 355
Využitelné zdroje podzemních vod	1 625	1 195	1 266	1 594	939	765

Pramen: Ministerstvo zemědělství

Pozn.: ¹⁾ Roční přítok na území České republiky z okolních států.

²⁾ Roční odtok z území České republiky.

³⁾ Určuje se jako průtok v hlavních povodích s 95% zabezpečeností.

Z tabulky je zřejmé, že vodní režim v České republice je značně rozkolísaný vlivem hydrologických extrémů. V období sucha výrazně klesá objem vodních zdrojů, v době povodní se naopak jejich objem zvyšuje.

Povodně

Povodně jsou v našich podmínkách častým a z hlediska plochy zasaženého území významným typem přírodních katastrof. Po téměř stoleté přestávce se jejich výskyt nečekaně zvýšil a počínaje rokem 1997 naše území postihla řada významných až extrémních povodní provázených ztrátami na lidských životech a škodami na majetku.

V reakci na výskyt extrémních povodní v celé Evropě od 90. let minulého století byla přijata směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/60/ES ze dne 23. 10. 2007 o vyhodnocování a zvládnutí povodňových rizik (tzv. Povodňová směrnice), která uložila členským státům EU zpracovat do 22. 12. 2015 plány pro zvládnutí povodňových rizik obsahující opatření k předcházení či omezení nepříznivých dopadů povodní. V rámci přípravy prvních plánů pro zvládnutí povodňových rizik v České republice byly vymezeny oblasti s významným povodňovým rizikem (2 966 km vodních toků), pro něž byly zpracovány mapy povodňového nebezpečí a mapy povodňových rizik. Plány pro zvládnutí povodňových rizik

byly schválené v roce 2015 a jsou zveřejněny v informačním systému POVIS (www.povis.cz).

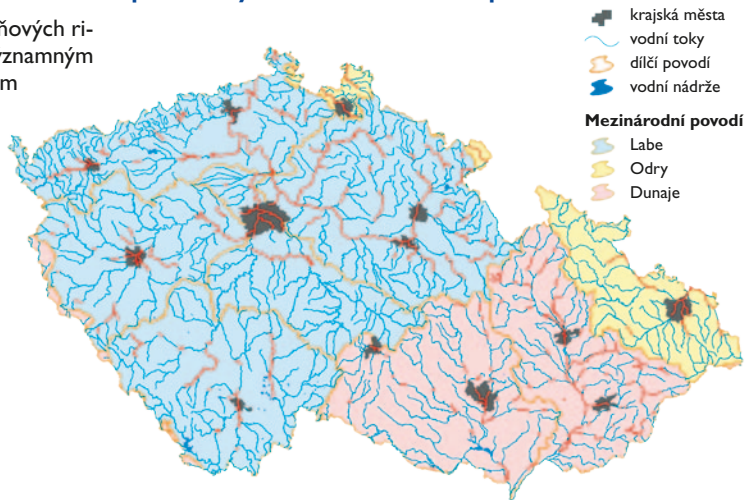
V rámci přípravy aktualizace plánů pro zvládnání povodňových rizik došlo v roce 2017 k novému vymezení oblastí s významným povodňovým rizikem. Délka vodních toků s významným povodňovým rizikem klesla na 2 846,24 km.

Povodně z hlediska počtu ztrát na lidských životech a výše povodňových škod

Povodňová situace [rok]	Počet ztrát na lidských životech	Povodňové škody [mil. Kč]	
		celkové	z toho na VH dílech v majetku státu
1997	60	62 600	6 600
1998	10	1 800	
2000	2	3 800	606
2001	0	1 000	100
2002	19	75 100	4 630
2006	9	6 200	2 238
2009	15	8 500	1 392
2010	8	15 200	3 400
2013	15	15 400	2 196

Pramen: Ministerstvo zemědělství

Vymezení oblastí s potenciálně významným povodňovým rizikem v České republice

Pramen: Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, v. v. i.

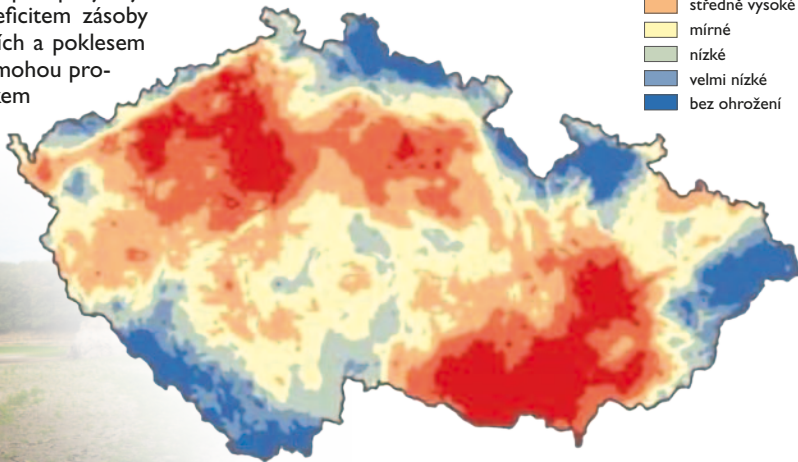
Sucho

V posledních letech je stále více patrná rozkolísanost hydrologické situace. Povodně byly v letech 2014–2019 vystřídány extrémním suchem. Sucho způsobené dlouhodobými periodami s minimálním množstvím srážek se postupně projevuje i v dalších částech hydrologického cyklu – deficitem zásoby vody v půdě, snížením průtoků ve vodních tocích a poklesem hladin podzemních vod. Tyto negativní vlivy se mohou projevit také v sociálně ekonomické sféře nedostatkem pitné vody pro obyvatelstvo v některých oblastech a nedostatkem užitkové vody pro průmysl, energetiku a zemědělství. Jen v oblasti zemědělství byly škody způsobené suchem v roce 2018 odhadnuty na 11 mld. Kč.

Aktuální mapa výskytu zemědělského sucha na území České republiky (dlouholetý průměr hodnot z období 1981–2015)

Ohrožení suchem

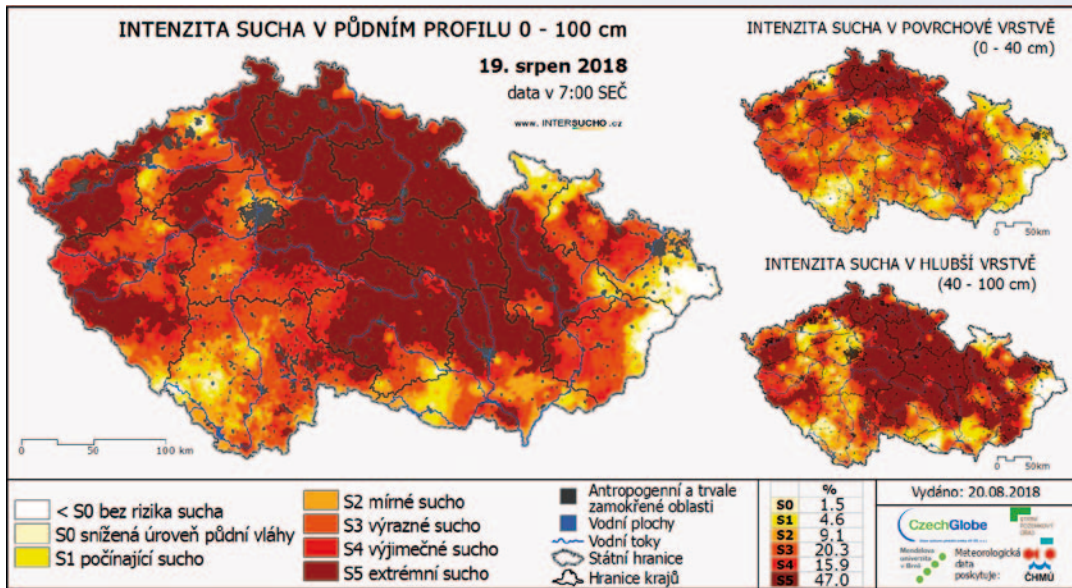
- mimořádné
- vysoké
- středně vysoké
- mírné
- nízké
- velmi nízké
- bez ohrožení

Pramen: Český hydrometeorologický ústav

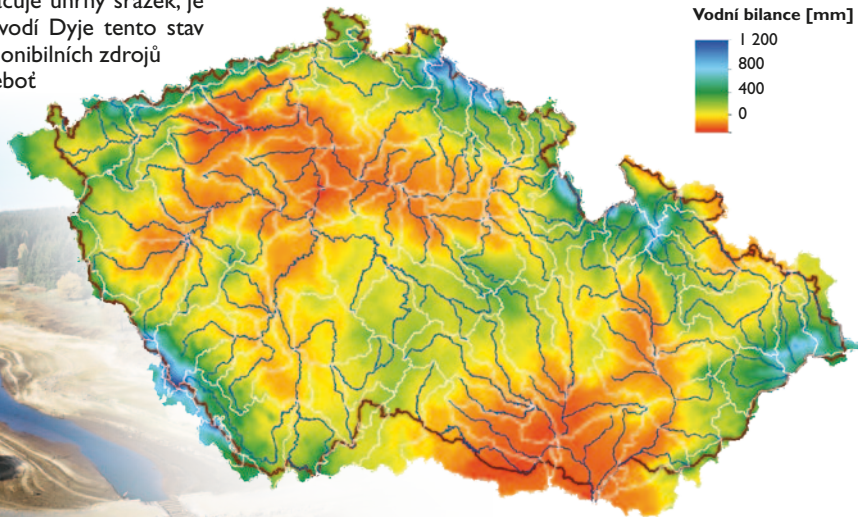
Intenzita sucha v půdním profilu v srpnu 2018

Pramen: INTERSUCHO

Stále více stoupá význam výparu a evapotranspirace pro stav vody v půdě a pro zdroje povrchových vod. Ohroženost oblastí, kde výpar a evapotranspirace překračuje úhrny srážek, je znázorněna v mapce vodní bilance. V povodí Dyje tento stav nastal již v roce 2017 a vedl ke snížení disponibilních zdrojů vody o 75 % v porovnání s rokem 2014, neboť regionálně úhrny srážek výrazně poklesly oproti obvyklému dlouhodobému průměru.

Mapa vodní bilance na území České republiky za období 1981–2010

Pramen: Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, v. v. i.

Pozn.: Přechod od žluté do hnědé barvy vyznačuje regiony, kde evapotranspirace přesahuje roční srážkové úhrny a bude příčinou výrazného sucha.

Správa vodních toků

Délka vodních toků dle správců k 31. 12. 2019

Vodní toky	Správce	Délka toků [km]
významné	Povodí Labe, státní podnik	3 589
	Povodí Vltavy, státní podnik	5 533
	Povodí Ohře, státní podnik	2 377
	Povodí Odry, státní podnik	1 111
	Povodí Moravy, s. p.	3 761
	Celkem	
drobné	Lesy České republiky, s. p.	38 538
	Státní podniky Povodí	38 839
	Ostatní správci ¹⁾	5 453
	Celkem	

Pramen: Ministerstvo zemědělství

Pozn.: Uvádí se digitální délky toků z Centrální evidence vodních toků.

¹⁾ Zahrnuje Správu národních parků, Ministerstva obrany (úřady vojenských újezdů), obcí a ostatních fyzických a právnických osob.

Vodní toky na našem území jsou předmětem správy a rozdělují se na významné vodní toky a drobné vodní toky. Správa vodních toků vyplývá ze zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

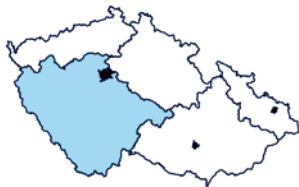
Významné vodní toky jsou vodní toky nebo jejich úseky, uvedené v příloze č. I vyhlášky č. 178/2012 Sb., kterou se stanoví seznam významných vodních toků a způsob provádění činností souvisejících se správou vodních toků. Do této kategorie jsou zařazeny i tzv. „hraniční“ vodní toky. V České republice je 819 významných vodních toků s celkovou délkou 16,4 tis. km, spravují je státní podniky Povodí. Páteřními toky v Čechách jsou Labe (370 km), Vltava (431 km) a Ohře (254 km), na jižní Moravě Morava (269 km) a Dyje (194 km) a na severu Moravy a ve Slezsku Odra (135 km) s Opavou (131 km). Celková délka drobných vodních toků je téměř 83 tis. km, jejich správu vykonávají státní podniky Povodí a státní podnik Lesy České republiky, Ministerstvo obrany (na území vojenských újezdů), Správy národních parků (na území národních parků), obce, fyzické nebo právnické osoby, případně organizační složky státu.

K zajištění informovanosti veřejné správy a široké veřejnosti o správě vodních toků slouží „Centrální evidence vodních toků“, která je přístupná v rámci Vodohospodářského informačního portálu VODA (www.voda.gov.cz).

Státní podniky Povodí spravují významné i drobné vodní toky ve své územní působnosti, státní podnik Lesy České republiky spravuje drobné vodní toky. Zakladatelem těchto státních podniků je Ministerstvo zemědělství.

Povodí Vltavy, státní podnik

Holečkova 3178/8
150 00 Praha 5
www.pvl.cz

Povodí Vltavy, státní podnik, spravuje na území o celkové rozloze 28 708 km² téměř 22 000 km vodních toků, z toho je 5 533 km významných a více než 17 300 km drobných vodních toků. Má právo hospodařit se 110 vodními nádržemi (z toho 31 významných vodních nádrží), 27 plavebními komorami na vltavské vodní cestě, 48 pohyblivými a 297 pevnými jezy a s 20 malými vodními elektrárnami.

Povodí Labe, státní podnik

Víta Nejedlého 951/8
Slezské Předměstí
500 03 Hradec Králové
www.pla.cz

Povodí Labe, státní podnik, spravuje na území o celkové rozloze 14 455 km² více než 9 300 km vodních toků, z nichž 155 toků v délce 3 589 km je zařazeno v kategorii významných vodních toků. Podnik má právo hospodařit s 24 vodními nádržemi, 30 plavebními komorami, 197 jezy a 20 malými vodními elektrárnami.

Povodí Ohře, státní podnik

Bezručova 4219
430 03 Chomutov
www.poh.cz

Povodí Ohře, státní podnik, spravuje na území o celkové rozloze téměř 10 tis. km² více než 6 900 km vodních toků s 22 velkými vodními nádržemi, jejichž převážná část je součástí šesti vodo-hospodářských soustav, dále do jeho správy spadá 41 jezů, sedm čerpacích a přečerpávacích stanic, 184 km umělých kanálů a přivaděčů a 21 malých vodních elektráren.

Povodí Moravy, s. p.

Dřevařská 11
601 75 Brno
www.pmo.cz

Povodí Moravy, s. p., spravuje na území o celkové rozloze 21 133 km² celkem 3 761 km významných vodních toků a 8 734 km drobných vodních toků. Povodí řeky Moravy se skládá ze dvou v mnoha aspektech odlišných hydrologických celků: prvním je dílčí povodí Moravy nad soutokem s Dyjí, druhým je dílčí povodí Dyje.

Povodí Odry, státní podnik

Varenská 49
701 26 Ostrava
www.pod.cz

Povodí Odry, státní podnik, spravuje území o celkové rozloze 6 252 km² s 3 702 km vodních toků, z toho 1 111 km jsou významné vodní toky. Délka upravených vodních toků je 698 km, délka ochranných hrází 179,5 km, délka přivaděčů 17,54 km, počet jezů 80, počet velkých vodních nádrží osm, z toho tři vodárenské, malých vodních nádrží spravuje 30.

Lesy České republiky, s. p.

Přemyslova 1106
Nový Hradec Králové
500 08 Hradec Králové
www.lesy.cz

Správu a péči o drobné vodní toky organizačně zajišťuje státní podnik Lesy České republiky pomocí šesti regionálních správ toků působících v oblastech povodí Labe, Vltavy, Ohře, Odry, Moravy a Dyje na více než 38 000 km vodních toků a bystřin.

Územní působnost Správ toků Lesů ČR, s. p.

Labsko-vltavská vodní cesta je součástí evropské sítě vnitrozemských vodních cest mezinárodního významu a zajišťuje České republice přístup nejen do vnitrozemských přístavů, ale i do přístavů námořních.

Pro velkou plavbu je v České republice k dispozici 222,5 km labské vodní cesty s 27 plavebními komorami a 91,5 km vltavské vodní cesty s 21 plavebními komorami a 1,2 km Berounky. Malou a rekreační plavbu je možno provozovat na dalších více než 150 km Vltavy a 22 km Labe, 55 km Moravsko-slovácké vodní cesty, na úsecích Moravy, Bečvy, Odry, Ostravice, Berounky a Ohře, na téměř 5 tisících ha nádrže Lipno a některých dalších nádržích.

Za rozvoj vodních cest a jejich modernizaci zodpovídá Ministerstvo dopravy, provoz a údržbu vodních cest včetně provozu plavebních komor zajišťují státní podniky Povodí.

Státní správu a dozor ve vnitrozemské plavbě vykonává Státní plavební správa (www.plavebniurad.cz), která je i správcem internetového portálu Labsko-Vltavský Dopravní Informační Systém (www.lavdis.cz). Zde jsou k dispozici plavební mapy, údaje o provozní době plavebních komor, vodních stavech a další informace pro plánování plavby.

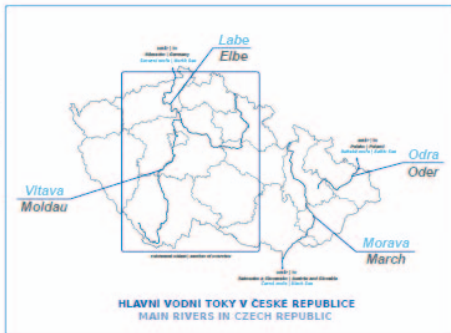
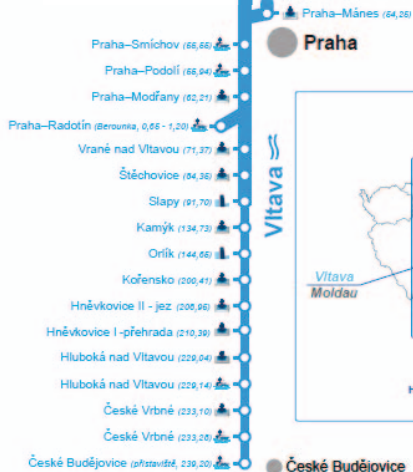
PŘEHLEDOVÁ MAPA LABSKO-VLTAVSKÉ VODNÍ CESTY OVERVIEW MAP OF ELBE-VLTAVA WATERWAY

LAVDIS

LABSKO-VLTAVSKÝ DOPRAVNÍ INFORMAČNÍ SYSTÉM

Vysvětlivky | Legend

- ☒ státní hranice | state border
- 🏰 plavební komora | lock
- 🏰 přehrada | dam
- 🚢 přístav | port
- 🚢 překladiště | transshipment point
- 💧 vodní plocha | water area
- 🚢 plavební kanál | canal
- 🚢 přístaviště | wharf

🚫 nesplavný úsek | unnavigable section

● město | city

🏰 přehrada Slapy - vleč pro malá plavidla
Slapy dam - pleasure crafts only (boat portage service)

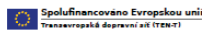
🏰 přehrada Orlík - výtah pro malá plavidla
Orlík dam - pleasure crafts only (lift)

(807,06) říční kilometr | river kilometer

🟡 Labe - úsek státní hranice ř. km 726,60 až Mělník ř. km 837,40
Elbe - state border river km 726.60 to Mělník river km 837.40

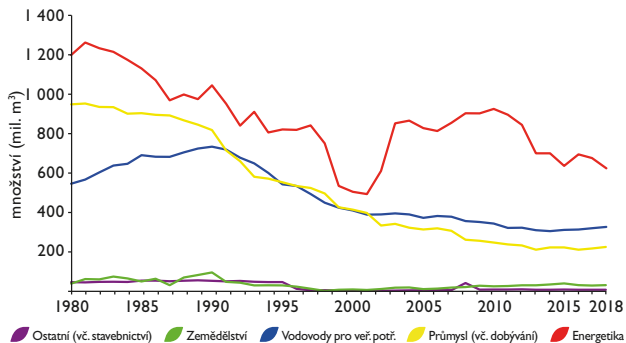
🟡 Labe - úsek Mělník ř. km 837,40 až Kunětická ř. km 973,50
Elbe - Mělník river km 837.40 to Kunětická river km 973.50

🟡 Vltava - úsek Mělník ř. km 0,00 až České Budějovice ř. km 239,20
Moldau - Mělník river km 0.00 to Budweis river km 239.20

Odběry a vypouštění vod

Odběry povrchových vod v České republice v letech 1980–2018

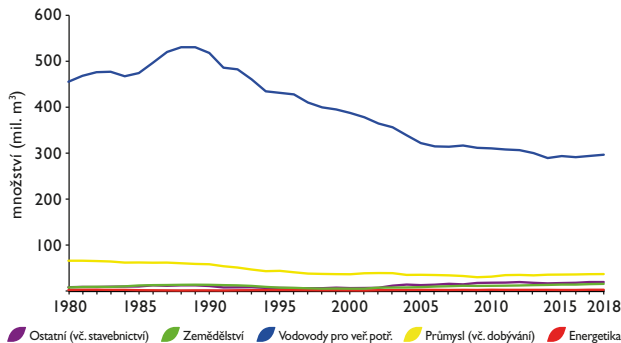

Pramen: Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, v. v. i., z podkladů s. p. Povodí

V období 1980–2018 došlo k velmi zřetelnému poklesu odběrů i vypouštění vod od roku 1990. Množství odebírané povrchové vody i vypouštěné vody dosáhlo v roce 2018 svého minima.

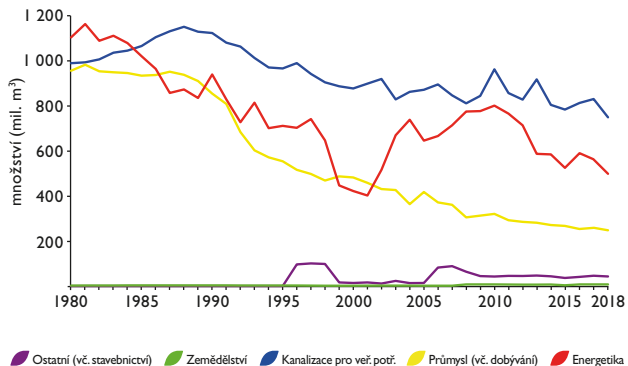
Obdobný trend se objevil také u využití podzemních zdrojů vody, jehož množství je v posledních letech konstantní.

Odběry podzemních vod v České republice v letech 1980–2018

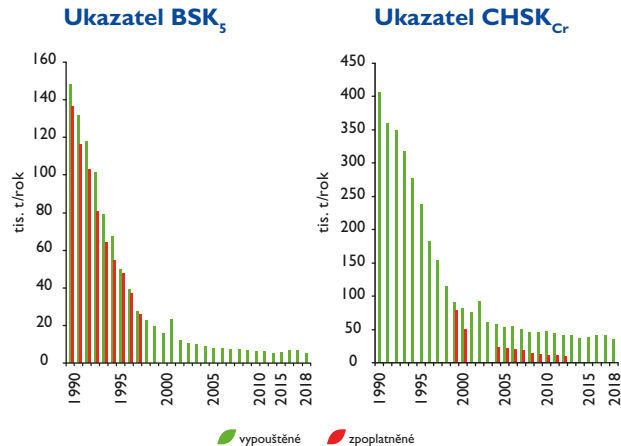
Pramen: Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, v. v. i., z podkladů s. p. Povodí

Vypouštění odpadních vod v České republice v letech 1980–2018

Pramen: Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, v. v. i., z podkladů s. p. Povodí

Vypouštěné a zpoplatněné znečištění v letech 1990–2018

Pramen: Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, v. v. i., z podkladů Českého statistického úřadu a s. p. Povodí

Od roku 1990 výrazně kleslo vypouštěné znečištění v ukazatelích BSK₅ a CHSK_{Cr}.

Vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu

Zásobování pitnou vodou

V roce 2018 bylo v České republice zásobováno z vodovodů 94,7 % obyvatel, Česká republika se tak řadí na úroveň srovnatelnou s nejvyspělejšími státy ve zpřístupnění nezávadné pitné vody odpovídající vyžadovaným zdravotním kritériím. Jakost dodávané vody odpovídá nejpřísnějším měřítkům.

Zásobování vodou z vodovodů v letech 1989 a 2012–2018

Ukazatel	Měrná jednotka	1989	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Obyvatelé (střední stav)	mil. obyv.	10,364	10,509	10,511	10,525	10,543	10,565	10,584	10,626
Obyvatelé zásobovaní vodou z vodovodů	mil. obyv.	8,537	9,823	9,854	9,917	9,930	9,973	10,027	10,064
	%	82,4	93,5	93,8	94,2	94,2	94,4	94,7	94,7
Voda vyrobená celkem	mil. m ³ /rok	1 251,0	623,5	600,2	575,4	599,6	593,3	603,8	609,7
	% k 1989	100,0	49,8	48,0	46,0	47,9	47,4	48,3	48,7
Voda fakturovaná pitná celkem	mil. m ³ /rok	929,4	480,7	471,8	468,7	476,8	478,9	482,0	490,4
	% k 1989	100,0	51,7	50,8	50,4	51,3	51,5	51,9	52,8
Specifická spotřeba z vody vyrobené	l/os. den	401,0	173,8	166,8	158,9	165,4	162,5	164,9	165,9
	% k 1989	100,0	43,3	41,6	39,6	41,2	40,5	41,1	41,4
Specifické množství vody fakturované celkem	l/os. den	298,0	134,1	131,1	129,4	131,5	131,2	131,7	133,5
	% k 1989	100,0	45,0	44,0	43,4	44,1	44,0	44,2	44,7
Specifické množství vody fakturované domácnostem	l/os. den	171,0	88,1	87,1	87,3	87,9	88,3	88,7	89,2
	% k 1989	100,0	51,5	50,9	51,0	51,4	51,6	51,9	52,2
Ztráty vody na 1 km řadů	l/km den	16 842,0 ^{*)}	4351,0	3 856,9	3 417,2	3 519,3	3 167,9	3 409,4	3 303,5
Ztráty vody na 1 zásob. obyvatele	l/os. den	90,0 ^{*)}	33,0	29,5	26,5	27,3	24,7	26,7	25,8

Pramen: Český statistický úřad

Pozn.: ^{*)} Údaje za vodovody hlavních provozovatelů.

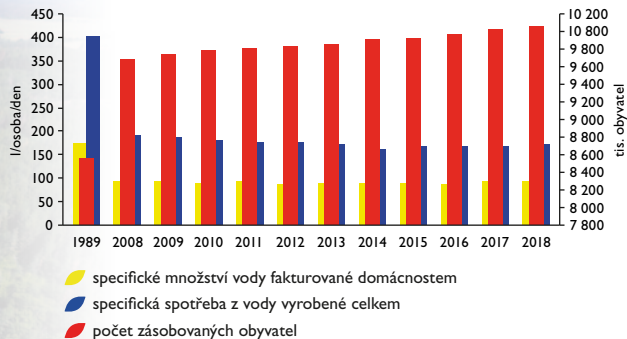
Ve všech vodovodech bylo vyrobeno celkem 609,7 mil. m³ pitné vody, přičemž za úplatu bylo dodáno (fakturováno) 490,4 mil. m³ pitné vody (z toho pro domácnosti 327,8 mil. m³). Ztráty pitné vody dosáhly 95,0 mil. m³, tj. 15,8 % z vody určené k realizaci.

V porovnání s rokem 1989 spotřeba vody klesla na více než polovinu, v posledních 5 letech kolísá mezi 159 až 166 l/os/den. Voda fakturovaná domácnostem klesla od roku 1989 zhruba na polovinu, ze 171 l/os/den na 89,2 l/os/den.

Z grafu je patrný rostoucí počet obyvatel napojených na vodu pro veřejnou potřebu, přičemž spotřeba vody, i v domácnostech, byla dlouhodobě klesající. Tento trend byl dán vývojem úsporných spotřebičů (pračky, myčky, úsporné splachovače apod.) i rostoucí cenou pro vodné, která dříve nezahrnovala veškeré náklady, zejména dostatečnou tvorbu prostředků na obnovu.

Vývoj počtu zásobovaných obyvatel a specifické potřeby vody fakturované v letech 1989 a 2008–2018

Pramen: Český statistický úřad

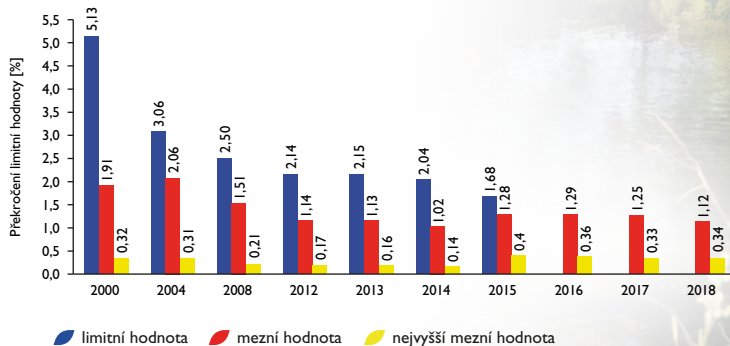
Zásobování obyvatel, výroba a dodávka vody z vodovodů v roce 2018

Kraj	Obyvatelé		Voda vyrobená z vodovodů	Voda fakturovaná	
	skutečně zásobování vodou z vodovodů	podíl obyvatel zásobovaných vodou z celkového počtu		celkem	z toho pro domácnosti
	[počet]	[%]		[tis. m ³]	[tis. m ³]
Hl. město Praha	1 301 135	100,0	105 897	82 653	51 077
Středočeský kraj	1 175 961	86,4	60 700	53 984	37 855
Jihočeský kraj	577 793	90,2	33 694	26 117	17 746
Plzeňský kraj	502 709	86,3	31 529	25 344	16 224
Karlovarský kraj	295 285	100,0	19 483	14 525	9 340
Ústecký kraj	801 619	97,7	50 348	37 926	26 803
Liberecký kraj	408 256	92,4	25 673	18 654	13 044
Královéhradecký kraj	524 177	95,2	31 370	23 763	15 396
Pardubický kraj	505 508	97,4	27 847	22 805	14 699
Kraj Vysočina	487 517	95,8	24 448	21 842	14 449
Jihomoravský kraj	1 126 858	95,1	64 160	56 255	38 195
Olomoucký kraj	587 068	92,8	28 892	25 882	17 819
Zlínský kraj	566 821	97,2	29 816	23 708	15 667
Moravskoslezský kraj	1 203 424	99,9	75 836	56 989	39 473
Česká republika	10 064 131	94,7	609 692	490 447	327 787

Pramen: Český statistický úřad

Nejvyšší podíl obyvatel zásobených pitnou vodou z vodovodů byl v roce 2018 v Karlovarském kraji (100 %), v hlavním městě Praze (100 %) a v Moravskoslezském kraji (99,9 %), nejnižší podíl obyvatel zásobených pitnou vodou byl v kraji Plzeňském (86,3 %) a Středočeském (86,4 %).

Jakost pitné vody vyjádřená podílem stanovení překračujících limitní hodnoty v letech 2000, 2004, 2008, a 2012–2018

Odvádění a čištění komunálních odpadních vod

V roce 2018 žilo v domech připojených na kanalizaci 85,5 % obyvatel (9,1 mil.), do kanalizací bylo vypuštěno (bez zpoplatněných srážkových vod) celkem 457,3 mil. m³ odpadních vod, z toho bylo čištěno 97,6 %.

Vývoj infrastruktury vodovodů a kanalizací v letech 1989 a 2012–2018

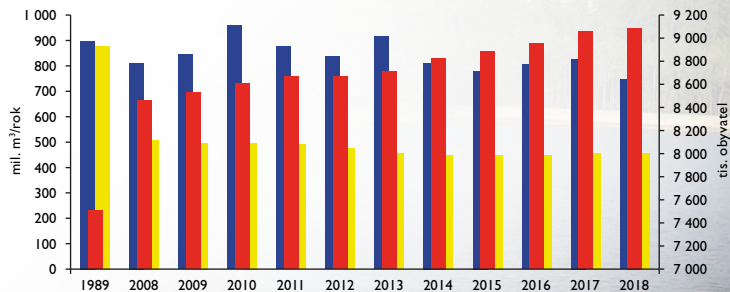
Ukazatel	Měrná jednotka	Rok							
		1989	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Obyvatelé (střední stav)	mil. obyv.	10,364	10,509	10,511	10,525	10,543	10,565	10,584	10,626
Obyvatelé trvale bydlící v domech napojených na kanalizaci	mil. obyv.	7,501	8,674	8,705	8,828	8,882	8,944	9,052	9,090
	%	72,4	82,5	82,8	83,9	84,2	84,7	85,5	85,5
Vypouštěné odp. vody do kanalizace (bez zpoplatněných srážkových vod) celkem	mil. m ³	877,8	473,2	455,3	446,1	445,5	446,9	453,3	457,3
	% k 1989	100,0	53,9	51,9	50,8	50,8	50,9	51,6	52,1
Čištěné odpadní vody včetně vod srážkových ¹⁾	mil. m ³	897,4	836,7	912,3	812,2	779,0	803,4	826,2	743,6
Čištěné odpadní vody celkem bez vod srážkových	mil. m ³	627,6	459,4	443,4	432,3	432,0	434,9	442,2	446,3
	% k 1989	100,0	73,2	70,6	68,9	68,8	69,3	70,5	71,1
Podíl čištěných odpadních vod bez vod srážkových ²⁾	%	71,5	97,1	97,4	96,9	97,0	97,3	97,5	97,6

Pramen: Český statistický úřad

Pozn.: ¹⁾ V roce 1989 se jedná o údaje za kanalizace hlavních provozovatelů.

²⁾ Jedná se o podíl z vod vypouštěných do kanalizace (bez zpoplatněných srážkových vod).

Vývoj počtu obyvatel bydlících v domech napojených na kanalizaci a množství vypouštěných a čištěných odpadních vod v letech 1989 a 2008–2018

- čištěné odpadní vody včetně vod srážkových
- vypouštěné odpadní vody do kanalizace (bez zpoplatněných srážkových vod) celkem
- počet obyvatel napojených na kanalizaci

Pramen: Český statistický úřad

Počet obyvatel bydlících v domech připojených na kanalizaci a množství vypouštěných a čištěných odpadních vod v roce 2018 v jednotlivých krajích

Kraj	Obyvatelé trvale bydlící v domech napojených na kanalizaci		Odpadní vody vypouštěné do kanalizace (bez zpoplatněných srážkových vod)	Čištěné odpadní vody bez vod srážkových	
	celkem	podíl		celkem	podíl
	[počet]	[%]	[tis. m ³]	[tis. m ³]	[%]
Hl. město Praha	1 288 421	99,0	81 053	81 053	100,0
Středočeský kraj	1 011 970	74,4	50 289	50 100	99,6
Jihočeský kraj	557 797	87,0	27 319	26 278	96,2
Plzeňský kraj	502 686	86,3	29 048	27 807	95,7
Karlovarský kraj	295 285	100,0	13 349	13 338	99,9
Ústecký kraj	686 997	83,7	29 838	29 537	99,0
Liberecký kraj	307 532	69,6	14 411	14 202	98,5
Královéhradecký kraj	434 712	78,9	20 836	20 134	96,6
Pardubický kraj	387 245	74,6	18 087	17 914	99,0
Kraj Vysočina	445 683	87,6	18 965	17 093	90,1
Jihomoravský kraj	1 064 552	89,9	52 827	52 171	98,8
Olomoucký kraj	539 395	85,3	27 199	26 571	97,7
Zlínský kraj	566 648	97,2	26 455	24 475	92,5
Moravskoslezský kraj	1 001 076	83,1	47 646	45 632	95,8
Česká republika	9 089 999	85,5	457 320	446 306	97,6

Pramen: Český statistický úřad

Nejvyšší podíl obyvatel připojených na kanalizaci byl v roce 2018 v Karlovarském kraji (100 %) a hlavním městě Praze (99 %), nejnižší podíl byl v kraji Libereckém (69,6 %) a v kraji Středočeském (74,4 %).

Vývoj ceny pro vodné a stočné

Oblast cen se v České republice řídí zákonem č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů a vyhláškou č. 450/2009 Sb., kterou se provádí zákon o cenách. Tvorba cen může být cenovým orgánem usměrněna pouze v případech přesně vymezených ustanovením § 1 odst. 6 zákona o cenách. V souladu s platnými právními předpisy lze do ceny pro vodné a stočné promítnout pouze ekonomicky oprávněné náklady pořízení, zpracování a oběhu zboží doložitelné z účetnictví, přiměřený zisk, daň a případně uplatněné clo podle jiných právních předpisů, není-li dále stanoveno jinak.

Podle šetření Českého statistického úřadu byla nejvyšší průměrná cena pro vodné v kraji Libereckém (44,20 Kč/m³, v porovnání s celorepublikovým průměrem o 16 % vyšší), nejnižší v kraji Olomouckém (33,10 Kč/m³). Nejvyšší průměrná cena pro stočné byla rovněž v kraji Libereckém (42,50 Kč/m³, o 27,20 % vyšší v porovnání s celorepublikovým průměrem), nejnižší v kraji Plzeňském (27,80 Kč/m³).

Ministerstvo zemědělství zpracovalo podrobnou prezentaci oboru vodovodů a kanalizací České republiky. Data za rok 2017 je možno prohlédnout zde:

Realizační ceny pro vodné a stočné v roce 2017 a 2018

Ukazatel	Měrná jednotka	2017	2018	Index 2018/2017
Vodné celkem	mil. Kč	17 948	18 692	1,04
Voda fakturovaná celkem	mil. m ³ /rok	482,0	490,4	1,02
Průměrná cena pro vodné	Kč/m ³ bez DPH	37,2	38,1	1,02
Stočné celkem	mil. Kč	17 192	17 676	1,03
Vypouštěné odpadní vody do kanalizace ^{*)}	mil. m ³ /rok	524,2	529,1	1,01
Průměrná cena pro stočné	Kč/m ³ bez DPH	32,8	33,4	1,02

Pramen: Český statistický úřad

Pozn.: *) Od roku 2013 včetně zpoplatněných srážkových vod.

Kontrola a analýzy v oboru vodovodů a kanalizací

Od roku 2015 funguje na Ministerstvu zemědělství nový odbor, jehož současný název zní odbor hlavního regulátora a vrchního dohledu sektoru VaK, jehož úkolem je především posílení kontrolní a dozorové činnosti nad oborem vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu. Kompetence Ministerstva zemědělství je založena zákonem č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Provádění kontrol se pak řídí zákonem č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolním řádem), ve znění pozdějších předpisů.

Ministerstvo zemědělství je ústředním orgánem veřejné správy oboru vodovodů a kanalizací. Současně v § 29 odst. 2 téhož zákona je definována jeho působnost v oblasti regulace oboru vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu, ochrany odběratelů služeb dodávky pitné vody a odvádění a čištění odpadních vod (spotřebitelů), dále je zde zakotvena jeho úloha při dohledu nad zpracováním a plněním plánů financování obnovy vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu, nad poskytováním objektivních informací z oboru veřejnosti a další.

Na základě těchto kompetencí Ministerstvo zemědělství kontroluje vlastníky a provozovatele vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu v rozsahu zákona č. 274/2001 Sb. Výsledky kontrol a nejdůležitější zjištění jsou každoročně zveřejňovány na webových stránkách Ministerstva zemědělství formou zprávy o výkonu kontrolní činnosti.

Ministerstvo zemědělství zpracovalo Metodiku benchmarkingu, jejímž cílem je nastavení všech procesů benchmarkingu tak, aby bylo možné sledovat plnění stanovených záměrů regulace a zpřístupňovat informace o jejich plnění a o stavu sektoru vodovodů a kanalizací. Zvýšením informovanosti a dostupnosti se docílí vyšší transparentnosti sektoru, která vede ke zlepšení ochrany spotřebitelů a zvýšení konkurence na trhu přirozeného monopolu. Pravidelná každoroční analýza sektoru vodárenství vyhodnocuje data, která Ministerstvo zemědělství získává v souladu se zákonem o vodovodech a kanalizacích a jeho prováděcí vyhláškou č. 428/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Jakost vody v tocích České republiky

Klesající průtoky ve vodních tocích vedou nejenom k nedostatku vody pro odběry a ohrožují život vodních ekosystémů, ale způsobují menší ředění vypouštěných vyčištěných odpadních vod. Dochází tak ke zvýšenému výskytu vodních toků se zhoršující se kvalitou. Názorně je to zřejmé na porovnání vývoje jakosti vody ve významných vodních tocích, které státní podniky Povodí monitorují (tzv. provozní monitoring) dvanáctkrát ročně na stabilně určených odběrových místech již po několik desítek let.

Kvalita povrchových vod v České republice v letech 1991–1992

HODNOCENÍ PODLE ČSN 75 7221

Základní klasifikace

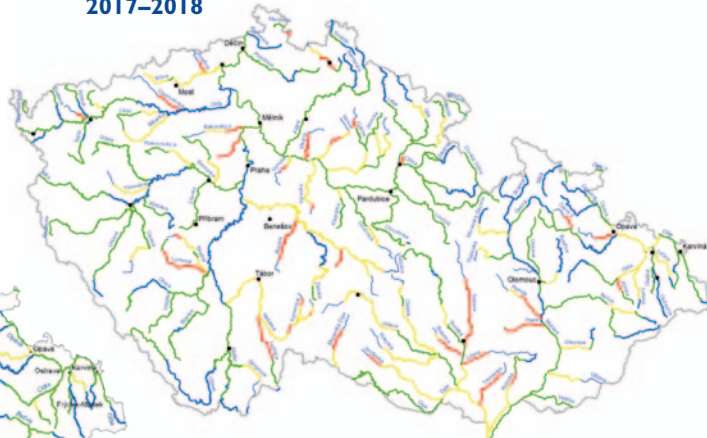
Třída

- I. a II. neznečištěná a mírně znečištěná voda
- III. znečištěná voda
- IV. silně znečištěná voda
- V. velmi silně znečištěná voda

Kvalita povrchových vod v České republice v letech 2015–2016

Kvalita povrchových vod v České republice v letech 2017–2018

HODNOCENÍ PODLE ČSN 75 7221

Základní klasifikace

Třída

- I. a II. neznečištěná a mírně znečištěná voda
- III. znečištěná voda
- IV. silně znečištěná voda
- V. velmi silně znečištěná voda

Povrchové vody využívané ke koupání

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/7/ES ze dne 15. 2. 2006 o řízení jakosti vod ke koupání a o zrušení směrnice 76/160/EHS stanovila členským státům každý rok určit vody ke koupání a zavedla povinnost vytvořit profily vod využívaných ke koupání. Ministerstvo zdravotnictví ve spolupráci s Ministerstvem zemědělství a Ministerstvem životního prostředí na základě § 6g odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, sestavuje každoročně pro aktuální koupací sezónu „Seznam přírodních koupališť na povrchových vodách, ve kterých nabízí službu koupání provozovatel, a dalších povrchových vod ke koupání“. Na základě tohoto

seznamu správci povodí dle § 34 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, sestavují, přezkoumávají a aktualizují profily vod v rozsahu daném vyhláškou č. 155/2011 Sb., o profilech povrchových vod využívaných ke koupání.

Přehled povrchových vod využívaných ke koupání a údaje k nim jsou veřejně přístupné na internetových stránkách Ministerstva zemědělství, Ministerstva zdravotnictví www.mzcr.cz, na www.koupacivody.cz, z hlediska kvality vod v evropských zemích na <https://www.eea.europa.eu>

Rybářství a rybníkářství

Rybníky byly v Čechách budovány od 10. století, rozkvět rybníkářství spadá do 15. a 16. století. Rybníky se tak staly specifickým faktorem rázu české krajiny a tvoří základnu českého rybářství.

Rybářství je v České republice rozděleno na produkční rybářství a výkon rybářského práva v rybářských revírech. Rybářství

jako součást zemědělství patří z hlediska produkce rybního masa mezi úspěšné oblasti zemědělské výroby. V rámci České republiky dlouhodobě dosahuje produkce tržních ryb úrovně okolo 20 000 tun, přičemž zhruba 85 % produkce tvoří kapr obecný. Přes 90 % produkce ryb je zajišťováno chovem v rybnících.

V České republice je vyhlášeno více než 2 000 rybářských revírů o výměře přibližně 42 tisíc ha. Sportovním rybolovem se zabývá zhruba 320 tisíc registrovaných členů dvou největších uživatelů rybářských revírů, tj. Českého rybářského svazu, z. s., a Moravského rybářského svazu, z. s.

Produkce ryb v České republice určených k přímé spotřebě

Ukazatel produkce a spotřeby ryb	Rok						
	1990	1995	2000	2005	2016	2017	2018
Produkce (tis. tun)	19,3	18,6	19,5	20,4	20,9	21,7	21,8
Z toho: export (tis. tun)	2,7	7,8	9,2	9,3	11	11,1	10,3
Úlovky na revírech (tis. tun)	3,0	4,0	4,7	4,2	3,5	3,6	3,7
Spotřeba na osobu v (kg.rok ⁻¹)	1,2	1,1	1,0	1,4	1,3	1,3	1,3

Technickobezpečnostní dohled nad vodními díly

Technickobezpečnostní dohled (tzv. TBD) představuje monitorování a vyhodnocování technického stavu vodního díla, které vzdouvá nebo zadržuje vodu, z hlediska jeho bezpečnosti, provozní spolehlivosti a možných příčin poruch a jejich následků. Určená vodní díla podléhající dohledu se řadí do I. až IV. kate-

gorie (I. kat. 28 děl, II. kat. 73 děl, III. kat. 354 děl, IV. kat. zahrnuje zbývající tisíce vodních děl). Jednotlivé kategorie určují rozsah a četnost dohledu. Kritériem pro zařazení do jedné ze čtyř kategorií je velikost potenciálních škod, ke kterým může dojít při poruše stability a bezpečnosti vodního díla doprovázené vznikem povodňové vlny zvláštní povodně.

Přibližný počet vodních nádrží v České republice

	Počet	Objem [mil. m ³]
Významné vodní nádrže	165	3 342
Malé vodní nádrže (rybníky apod.)	25 000	480

Pramen: Ministerstvo zemědělství

Vodní díla podle zařazení do I. až III. kategorie TBD

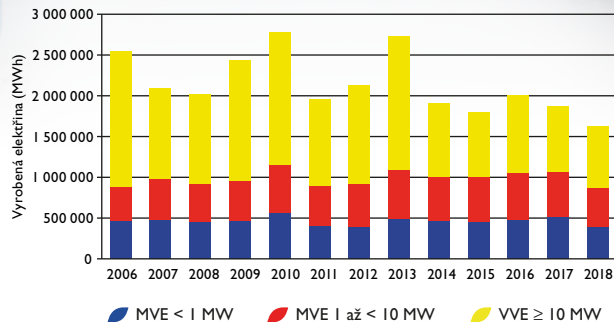
Kategorie	Druh vodního díla							Celkem
	přehrada	suchá nádrž	jez	odkaliště	ochranná hráz	vodní elektrárna	ostatní	
I.	28	0	0	0	0	0	0	28
II.	51	0	3	7	9	1	2	73
III.	184	30	35	18	71	11	5	354
Celkem	263	30	38	25	80	12	7	455

Pramen: Ministerstvo zemědělství

Vodní elektrárny

Vodní energie je jednou z nejvíce využívaných obnovitelných zdrojů v České republice. Vodní elektrárny rozdělujeme podle instalovaného výkonu na velké (≥ 10 MW) a malé (< 10 MW). Malé vodní elektrárny (MVE) se většinou zřizují na menších tocích, jejichž průtok se mění v závislosti na ročním období a úhrnu srážek. Při vhodném umístění a konstrukčním řešení mohou patřit k neekologičtějším a neekonomičtějším energetickým zdrojům. Vodní energie se na celkové výrobě elektřiny podílí 17 %, což představuje téměř 2 % v rámci obnovitelných zdrojů. Zhruba 14 % je vyrobeno v elektrárnách o výkonu do 1 MW, 17 % v elektrárnách o výkonu od 1 MW až 10 MW a 69 % ve velkých vodních elektrárnách (VVE).

Vývoj výroby elektřiny ve vodních elektrárnách v letech 2006–2018

Pramen: Energetický regulační úřad; upraveno Ministerstvem průmyslu a obchodu

Mezinárodní spolupráce

Výchozí dokumenty pro oblast mezinárodní spolupráce České republiky v oblasti vod

Úmluva EHK/OSN o ochraně a využívání hraničních vodních toků a mezinárodních jezer (podepsána v březnu 1992, v platnosti od října 1996, ratifikace České republiky v květnu 2000)

Dohody o spolupráci v oblasti mezinárodních povodí Labe, Dunaje a Odry:

- Dohoda o Mezinárodní komisi pro ochranu Labe (podepsána v říjnu 1990, v platnosti od srpna 1993)

**Mezinárodní komise
pro ochranu Labe – MKOL**

<http://www.ikse-mkol.org/>

- Úmluva o spolupráci pro ochranu a únosné využívání Dunaje (podepsána v červnu 1994, v platnosti od října 1998)

**Mezinárodní komise
pro ochranu Odry
před znečištěním – MKOO pZ**

<http://www.mkoo.pl/>

- Dohoda o Mezinárodní komisi pro ochranu Odry před znečištěním (podepsána v dubnu 1996, v platnosti od dubna 1999, změna v červnu 2008)

**Mezinárodní komise
pro ochranu Dunaje
– MKOD**

<http://www.icpdr.org>

Dohody o spolupráci České republiky se sousedními státy v oblasti vodního hospodářství na hraničních vodních tocích:

- Smlouva mezi Českou republikou a Spolkovou republikou Německo o spolupráci na hraničních vodách (podepsána v prosinci 1995, v platnosti od října 1997) – státní hranice 811 km, z toho 290 km vodní toky
- Smlouva mezi ČSSR a Rakouskou republikou o úpravě vodohospodářských otázek na hraničních vodách (podepsána v prosinci 1967, v platnosti od března 1970) – státní hranice 466 km, z toho 173 km vodní toky
- Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Polské republiky o spolupráci na hraničních vodách v oblasti vodního hospodářství (podepsána v dubnu 2015, v platnosti od října 2015) – státní hranice 762 km, z toho 218 km vodní toky
- Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Slovenské republiky o spolupráci na hraničních vodách (podepsána v prosinci 1999, v platnosti téhož dne) – státní hranice 252 km, z toho 71 km vodní toky

Koncepční a legislativní opatření

Strategie resortu Ministerstva zemědělství s výhledem do roku 2030

Strategický dokument Ministerstva zemědělství z roku 2016, zahrnuje i strategii vodního hospodářství. Mezi strategické cíle vodního hospodářství patří zkvalitnění prevence před povodněmi, zmírnění následků sucha, udržitelná péče o vodní zdroje České republiky, podpora a regulace oboru vodovodů a kanalizací, zlepšení stavu vodních ekosystémů a další.

Koncepce na ochranu před následky sucha pro území České republiky

Strategický dokument zpracovaný na základě výstupů činnosti Mezirezortní komise VODA-SUCHO zástupci Ministerstva

zemědělství, Ministerstva životního prostředí a Výzkumného ústavu vodohospodářského T. G. Masaryka, v. v. i. Dokument byl schválen vládou České republiky dne 24. 7. 2017 usnesením č. 528. Jeho hlavním cílem je vytvoření strategického rámce pro přijetí účinných opatření k minimalizaci dopadů sucha a nedostatku vody na životy a zdraví obyvatel, hospodářství, životní prostředí a na celkovou kvalitu života v České republice.

Definuje pět základních pilířů:

- vytvoření informační platformy o suchu a nedostatku vody
- posilování odolnosti a rozvoj vodních zdrojů
- zemědělství jako nástroj ochrany množství a jakosti vody a ochrany půdy
- zvýšení retenční a akumulační schopnosti krajiny
- podpora principů zodpovědného hospodaření s vodou napříč sektory

Tyto pilíře jsou dále rozvedeny do konkrétních opatření v gesci jednotlivých resortů, přičemž většina opatření je v gesci Ministerstva zemědělství a Ministerstva životního prostředí.

Strategie a hlavní zásady prevence před povodněmi

- zkvalitnění předpovědní a hlášené služby (včasné varování, předpověď srážek, vztah k odtoku vody z povodí – matematické modely)

- opatření v hydrologických povodích (systémové pojetí opatření podél vodních toků, kombinace strukturálních (technických i netechnických) a nestructurálních opatření, využití simulačních matematických modelů, manipulace na vodních dílech)
- stanovení záplavových území pro povodeň Q_5 , Q_{20} , Q_{100} , vymezení aktivní zóny záplavového území a nově zakreslení záplavové čáry pro povodeň Q_{500}

Plánování v oblasti vod

Plánování v oblasti vod představuje soustavnou koncepční činnost, kterou zajišťuje stát, a jeho účelem je vymezit a vzájemně harmonizovat veřejné zájmy ochrany vod jako složky životního prostředí, snížení nepříznivých účinků povodní a sucha a udržitelného užívání vodních zdrojů, zejména pro účely zásobování pitnou vodou. V rámci plánování v oblasti vod se pořizují plány povodí a plány pro zvládání povodňových rizik.

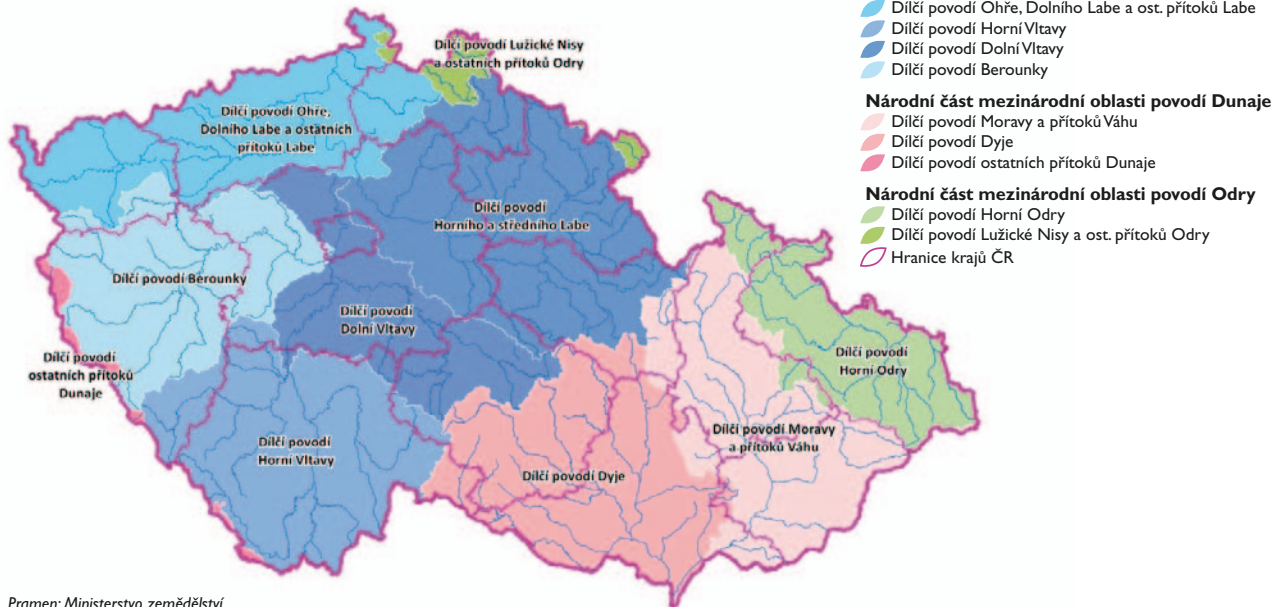
Proces plánování v oblasti vod je podle tzv. Rámcové směrnice o vodách (Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky) rozdělen do tří šestiletých etap. Jeho cílem je dosažení dobrého stavu vod nejpozději do roku 2027.

První plánovací období probíhalo v letech 2009–2015 a řídilo se podle Plánu hlavních povodí České republiky a osmi plánů oblastí povodí.

Druhé plánovací období probíhá v letech 2015–2021. V rámci jeho přípravy došlo k první aktualizaci plánů povodí, která probíhala ve třech úrovních:

- mezinárodní plány povodí – pro tři mezinárodní oblasti povodí,
- národní plány povodí – pro tři části mezinárodních oblastí povodí na území ČR,
- plány dílčích povodí – pro deset dílčích povodí.

Mapa deseti dílčích povodí – 2. etapa

Národní plány povodí pořizuje Ministerstvo zemědělství a Ministerstvo životního prostředí ve spolupráci s příslušnými správci povodí a místně příslušnými krajskými úřady. Plány dílčích povodí pořizují správci povodí podle své působnosti ve spolupráci s příslušnými krajskými úřady a ve spolupráci s ústředními vodoprávními úřady. Podle své územní působnosti je schvalují kraje.

Národní plány povodí byly v prosinci 2015 schváleny vládou České republiky. Ministerstvo zemědělství následně vydalo národní plány povodí opatřeními obecné povahy, která nabyla účinnosti 28. 1. 2016.

Třetí plánovací období bude probíhat v letech 2021–2027. V rámci přípravy na toto plánovací období probíhá druhá aktualizace plánů povodí a první aktualizace plánů pro zvládnutí povodňových rizik.

Bližší informace o plánování v oblasti vod na www.eagri.cz → sekce „VODA“ → záložka „Plánování v oblasti vod“.

Plány rozvoje vodovodů a kanalizací na území České republiky

Plány rozvoje vodovodů a kanalizací na území České republiky a na úrovni krajů (PRVKÚ ČR, PRVKÚK) včetně jejich aktualizací představují střednědobou průběžně aktualizovanou koncepci oboru vodovodů a kanalizací.

Tyto plány jsou základem pro využití fondů Evropských společenství a národních finančních zdrojů pro výstavbu a obnovu infrastruktury vodovodů a kanalizací.

V roce 2018 bylo vydáno 1 534 stanovisek, přičemž od roku 2006 bylo vydáno celkem 7 741 stanovisek Ministerstva zemědělství, což představuje cca 45 % obcí a místních částí obcí České republiky z 17 166 řešených v PRVKÚ ČR a v PRVKÚK.

Plány rozvoje vodovodů a kanalizací na území České republiky využívá Ministerstvo zemědělství, Ministerstvo životního prostředí, kraje (krajské úřady), obce s rozšířenou působností (vodoprávními úřady), obce, vlastníci a provozovatelé vodovodů a kanalizací i odborná a laická veřejnost.

Dotační tituly Ministerstva zemědělství

Stanovení v rámci programového financování v souladu se zákonem č. 218/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů

- Program „Podpora odstraňování povodňových škod na infrastruktuře vodovodů a kanalizací II“ (připraven k realizaci v případě živelné události)
- Program „Podpora výstavby a technického zhodnocení infrastruktury vodovodů a kanalizací II“ (do roku 2022)
- Program „Podpora konkurenceschopnosti agropotravinářského komplexu – závlahy – II. etapa“ (od roku 2017 do roku 2022)
- Program „Podpora opatření na drobných vodních tocích a malých vodních nádržích“ (do roku 2020)
- Program „Podpora opatření na drobných vodních tocích a malých vodních nádržích – II. etapa“ (od roku 2020 do roku 2024)
- Program „Podpora retence vody v krajině – rybníky a vodní nádrže“ (do roku 2021)
- Program „Podpora prevence před povodněmi IV“ (do roku 2024)

Pro zajištění majetkoprávního vypořádání připravovaných významných vodních děl administruje Ministerstvo zemědělství dotační programy určené na výkupy dotčených nemovitých věcí. Financování probíhá u připravovaných vodních děl Nové Heřminovy, Skalička a Vlachovice podle zásad schválených vládou České republiky.

K programu „Podpora prevence před povodněmi II“ (2007–2014) a „Podpora prevence před povodněmi III“ (2014–2019) byla vytvořena internetová aplikace se základními informacemi o dokončených preventivních protipovodňových opatřeních na www.eagri.cz.

Bližší informace o dotačních titulech a jejich podmínkách na www.eagri.cz → sekce „VODA“ → záložka „Dotace ve vodním hospodářství“.

Informační systém veřejné správy ve vodním hospodářství (ISVS–VODA)

Meziresortní projekt byl zahájen v roce 2005 se záměrem souhrnně a jednotně prostřednictvím internetové domény www.voda.gov.cz prezentovat informace o vodním hospodářství v gesci všech ústředních vodoprávních úřadů (Ministerstvo zemědělství, Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo dopravy, Ministerstvo obrany) nezávisle na dělení kompetencí. Tento přístup umožňuje státní správě a samosprávě, vč. široké veřejnosti, využívat a sdílet státem garantované údaje o vodním hospodářství a současně eliminovat duplicitní náklady na pořizování stejných dat v rámci jednotlivých resortů.

Hlavní části portálu jsou rozděleny na: Aktuální informace, Evidence ISVS, Plánování v oblasti vod a Projekt ISVS–VODA. Nejnavštěvovanější aplikací jsou „Stavy a průtoky na vodních tocích“. Tato aplikace vychází z vybraných profilů vodoměrných stanic ve státní monitorovací síti provozované Českým hydrometeorologickým ústavem a profilů státních podniků Povodí.

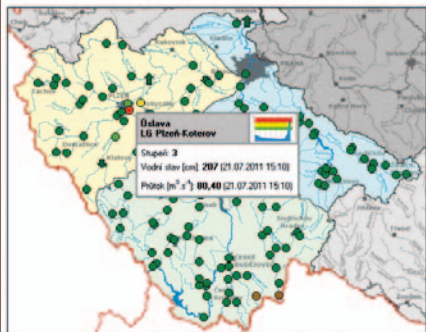

Stavy a průtoky na vodních tocích

— Monitorovací stanice (tok - stanice) —

Celková mapa povodí | #Vzhled nádrží | Hydrologická situace | Výstraha

OPROZOBŇUJÍ - vzhled ověřené data jsou bez měřičů

Celkový přehled

Legenda:

- ⊗ = údaj není k dispozici
- ⦿ = sucho
- = 0 (normální stav)
- = 1 (báňkovit)
- = 2 (pohotovost)
- = 3 (ohrožení)
- = 3 (extrémní ohrožení)
- ↑ = nářít stavu o 30 cm a více za 3hod
- ↓ = pokles stavu o 20 cm a více za 3hod

Ůzemní působnost s.p. Povodí:

- Závod Horní Vltava
- Závod Dolní Vltava
- Závod Berounka

Pro další informace a zprávy o stavu vodních toků (stav) a o výstrahách (stav) kontaktujte na příslušný úřad

Povodí Vltavy, státní podnik © 2011

Aplicace vyrobena firmou MGE Data s.r.o. © 1996 - 2011

Společně využívá data z nádrží stanic Českého hydrometeorologického ústavu © 2011

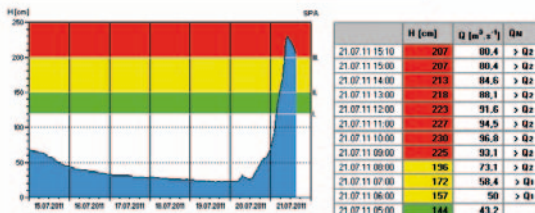
Stavy a průtoky na vodních tocích

— Monitorovací stanice (tok - stanice) —

Celková mapa povodí | #Vzhled nádrží | Hydrologická situace | Výstraha

OPROZOBŇUJÍ - vzhled ověřené data jsou bez měřičů

Stаницe: LG Píseň-Kotev		Tok: Ůslava				
Povodí						
1. stupeň povodňové aktivity:	120 [cm]					
2. stupeň povodňové aktivity:	150 [cm]					
3. stupeň povodňové aktivity:	200 [cm]					
3. stupeň povodňové aktivity (extrémní ohrožení):	[cm] (Q ₉₅)					
Poznámka:						
Sucho						
Q ₉₅	6,306 [$m^3 \cdot s^{-1}$]					
Náčet průtoky [$m^3 \cdot s^{-1}$]						
Q ₁	Q ₂	Q ₅	Q ₁₀	Q ₂₀	Q ₅₀	Q ₁₀₀
40	71	111	150	197	269	334
Historické povodně (3 největší zaznamenané po dobu pozorování)						
13.8.2002	229 [$m^3 \cdot s^{-1}$]	N ~ 20:50				
20.7.1981	169 [$m^3 \cdot s^{-1}$]	N ~ 10:20				
9.7.1994	129 [$m^3 \cdot s^{-1}$]	N ~ 5:10				

Státní správa ve vodním hospodářství v České republice

- ▀ obecní úřady
- ▀ újezdní úřady na území vojenských újezdů
- ▀ vodoprávní úřady obcí s rozšířenou působností
- ▀ vodoprávní krajské úřady
- ▀ ústřední vodoprávní úřady
 - Ministerstvo zemědělství
 - Ministerstvo životního prostředí
 - Ministerstvo zdravotnictví
 - Ministerstvo dopravy
 - Ministerstvo obrany

Příprava realizace vodních děl

Ministerstvo zemědělství ve spolupráci se státními podniky Povodí připravuje výstavbu významných vodních děl, která výrazně napomohou vodnímu hospodářství České republiky zajistit dostatek vodních zdrojů pro budoucí generace i ochranu před hydrologickými extrémy. Příprava těchto vodních děl je schvalována vládou, vodní díla jsou veřejně prospěšné stavby národního významu.

- ▀ **Vodní dílo Nové Heřminovy** – na řece Opavě
 - realizace schválena v roce 2008
 - hlavní účel: protipovodňová ochrana, prevence proti suchu
- ▀ **Vodní dílo Skalička** – na řece Bečvě
 - realizace schválena v roce 2012
 - hlavní účel: protipovodňová ochrana, prevence proti suchu
- ▀ **Vodní dílo Vlachovice** – na řece Vláře
 - realizace schválena v roce 2018
 - hlavní účel: prevence proti suchu, využití k vodárenskému odběru
- ▀ **Komplexní řešení sucha na Rakovnicku** – na Podvineckém, Rakovnickém a Kolečovickém potoce
 - realizace schválena v roce 2019
 - zahrnuje vodní dílo Kryry, malé vodní nádrže Senomaty, Šanov a přivaděče vody
 - hlavní účel: prevence proti suchu, závlahy

Zajímavosti v územní působnosti státních podniků Povodí

Povodí Vltavy

- Největší vodárenskou nádrž v České republice je Švihov na Želivce. Zásobuje vodou přes 1,2 milionu lidí,
- plavební komorou s největším provozem v České republice je Smíchov, ročně se zde proplaví okolo 25 000 plavidel,
- nejvyšší spád překonávaný plavební komorou v České republice je ve Štěchovicích, a to 20 m,
- nejvyšší spád překonávaný na Labsko-vltavské plavební cestě lodním výtahem je na vodním díle Orlík, a to 65,5 m,
- nejstarší plavební komorou na území České republiky byla komora Županovice na Vltavě z roku 1729. V současnosti se nachází pod hladinou nádrže Slapy,

- nejstarší fungující hydroelektrárnou v České republice je městská elektrárna v Písku na Otavě. Postavil ji František Křížík již v roce 1887,
- nejmladší jezero v České republice je Odlezelské (Mladotické) jezero na Mladotickém potoce. Vzniklo po sesuvu svahu při katastrofální povodni v povodí Berounky v roce 1872.

Povodí Labe

- Labe bylo známé již za císaře Tiberia (42 př. n. l. až 16 n. l.), který chtěl jeho střední a dolní tok učinit hranicí římské říše,
- pramen Labe byl vysvěcen 19. září 1684 světícím královéhradeckým biskupem Janem Františkem Kryštofem z Talmberka,
- řeka Labe je po Dunaji a Rýnu třetí nejdelší řekou ve střední Evropě, celková délka Labe od pramene po ústí do Severního moře je 1 095,3 km, z toho na území České republiky 368,7 km, a svým průtokem je třetí největší řekou ve střední Evropě,
- vodní cesta dolního Labe má šest plavebních stupňů. U Mělníka se na ni napojuje vltavská vodní cesta s osmi plavebními stupni po přístav Radotín v Praze a středolabská vodní cesta s patnácti stupni (po Chvaletice).

Povodí Ohře

- Nejzajímavější přehradní hráz má vodní dílo Fláje, je jedinou betonovou pilířovou hrází v Česku,
- nejvyšší zděnou přehradní hráz má vodní dílo Janov u Litvínova, výška hráze nad základem je 53 m,
- nejdelším zatrubněným vodním tokem je řeka Bílina. V oblasti Ervěnického koridoru mezi Chomutovem a Mostem je řeka vedena v zatrubněném úseku dlouhém 3 110 m,
- největší vodní plochy vznikají v severozápadních Čechách v území po těžbě uhlí, a to hydrickou rekultivací hnědouhelných lomů. K již napuštěným největším jezerům Milada, Most a Medard o celkovém objemu 226 mil. m³ přibudou v následujících desetiletích další, ještě větší,
- hráz vodního díla Nechanice má délku 3 280 m, maximální šířku v základech 800 m, délka odpadní chodby je 475 m a objem zeminy hráze je 9,5 mil. m³.

Povodí Moravy

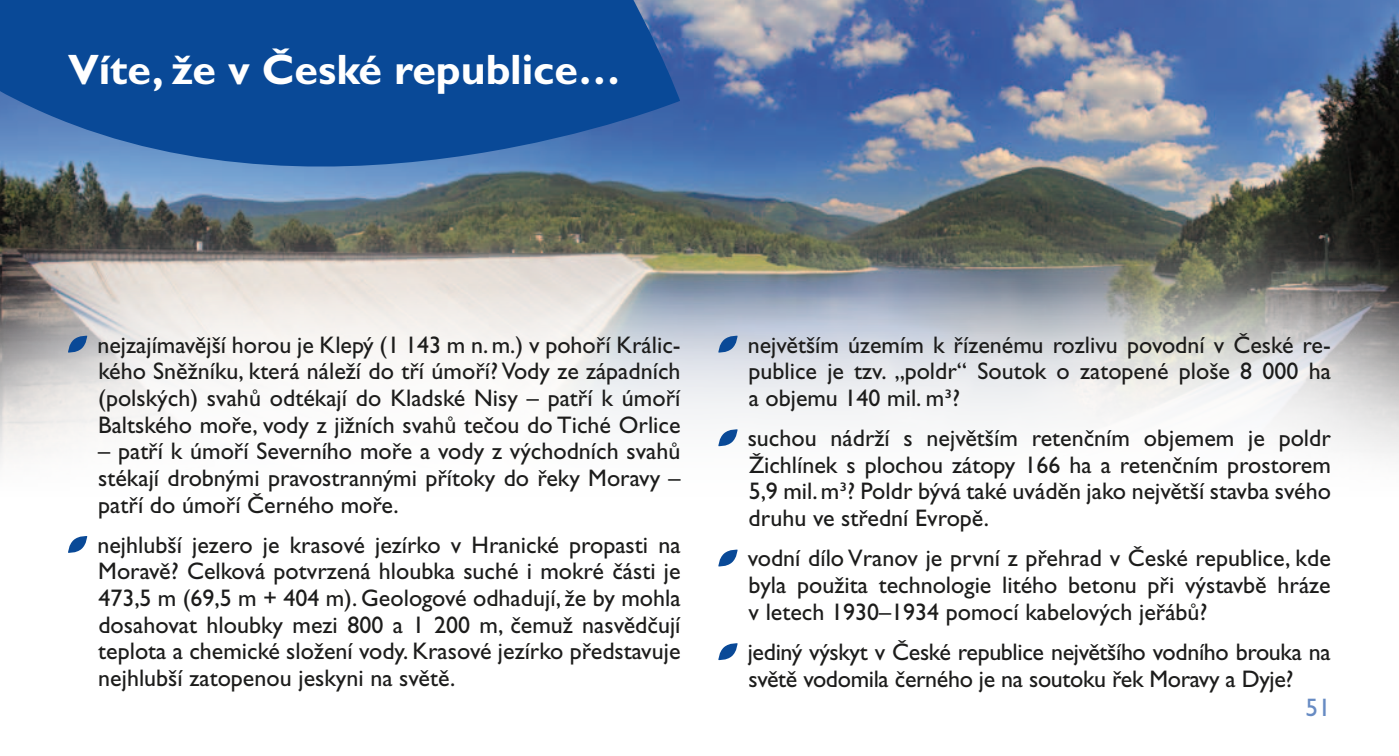
- Nejdelší funkční moravskou vodní cestou je Baťův kanál s délkou více než 53,7 km společně s Výklopníkem v Sudoměřicích jako ojedinělým stavebně-technickým dílem,
- největší podíl ochranných protipovodňových hrází podél vodních toků v České republice – více než 70 % celkové délky. Jejich délka na území Povodí Moravy, s. p., je 1 061,6 km,
- nejstarší přehradou na Moravě jsou Jevišovice z roku 1896, dokončení stavby 30. října řadí přehradu zároveň mezi nejstarší přehrady ve střední Evropě,
- rok 2018 byl zatím nejsušší a nejteplejší, srážky v něm dosáhly jen 77 % dlouhodobého normálu, teplota vzduchu byla naopak o +1,8 °C vyšší a průtok v hlavních řekách činil jen cca 40 % dlouhodobých průměrů,
- nejnižší místo na Moravě je soutok řek Moravy a Dyje – má nadmořskou výšku 150 m n. m.,
- nejdelší přehradní hráz v povodí Moravy má vodní dílo Slušovice – 562 m.

Povodí Odry

- Největší rozkolísanost průtoků v tocích (poměr nízkých a vysokých průtoků až 1:4 000) v Beskydech způsobená rychlým odtokem z terénu s vysokou sklonitostí a propustným geologickým podložím v kombinaci s výskytem extrémních srážkových úhrnů,
- největší poklesy terénu v povodí kvůli poddolování (až 35 m) v prostoru Ostravsko-karvinského revíru na řece Odře a jejích přítocích. Za 200 let došlo k poklesu terénu o 15 m na Ostravsku a až o 35 m na Karvinsku,
- Moravská brána (300 m n. m.) je nejnižším místem hlavního evropského rozvodí mezi severními a jižními moři,
- za posledních třicet let od roku 1989 poklesly odběry povrchové vody z 360 mil. m³ na 115 mil. m³.

Víte, že v České republice...

-
- nejzajímavější horou je Klepý (1 143 m n. m.) v pohoří Králického Sněžníku, která náleží do tří úmoří? Vody ze západních (polských) svahů odtékají do Kladské Nisy – patří k úmoří Baltského moře, vody z jižních svahů tečou do Tiché Orlice – patří k úmoří Severního moře a vody z východních svahů stékají drobnými pravostrannými přítoky do řeky Moravy – patří do úmoří Černého moře.
 - nejhlubší jezero je krasové jezírko v Hranické propasti na Moravě? Celková potvrzená hloubka suché i mokré části je 473,5 m (69,5 m + 404 m). Geologové odhadují, že by mohla dosahovat hloubky mezi 800 a 1 200 m, čemuž nasvědčují teplota a chemické složení vody. Krasové jezírko představuje nejhlubší zatopenou jeskyni na světě.
 - největším územím k řízenému rozlivu povodní v České republice je tzv. „poldr“ Soutok o zatopené ploše 8 000 ha a objemu 140 mil. m³?
 - suchou nádrží s největším retenčním objemem je poldr Žichlínek s plochou zátopy 166 ha a retenčním prostorem 5,9 mil. m³? Poldr bývá také uváděn jako největší stavba svého druhu ve střední Evropě.
 - vodní dílo Vranov je první z přehrad v České republice, kde byla použita technologie litého betonu při výstavbě hráze v letech 1930–1934 pomocí kabelových jeřábů?
 - jediný výskyt v České republice největšího vodního brouka na světě vodomila černého je na soutoku řek Moravy a Dyje?

- v roce 1975 byl na území povodí Moravy zjištěn první výskyt bobra evropského v České republice po 100 letech a v roce 1998 byla na soutoku řek Moravy a Dyje vyvedena první dvě mláďata orla královského?
- nejvýše položenou vodárenskou nádrží v Česku je nádrž Myslivny u Božího Daru? Leží ve výšce 959 m n. m. a slouží k zásobování vodou oblasti Jáchymov–Ostrov.
- nejnižší místo v Česku na povrchu se nachází v k. ú. Jenišův Újezd v okrese Teplice? Nalézá se na dně hnědouhelného lomu Bílina v nadmořské výšce 20,4 m.
- nejsušším místem v Česku je obec Libědice v okrese Chomutov? Zdejší měření vykazují dlouhodobě nejnižší roční úhrn srážek v Česku, který činí pouhých 410 mm.

Autoři fotografií:

Státní podniky Povodí Vltavy, Labe, Moravy, Odry, Ohře
Ostatní: Bc. Petra Hubalová (str. 25), Ing. Martin Mareš, DiS. (str. 27),
Ing. Eva Fousová (str. 34, 53), Ing. Radek Hospodka (str. 36),
JUDr. Milan Cikánek (str. 52)

PETROV
PŘÍSTAV

P

Vydalo v roce 2020
Ministerstvo zemědělství

Těšnov 17, 110 00 Praha 1
www.eagri.cz, info@mze.cz

ISBN 978-80-7434-555-5